

unesco

Comisia Națională a
României pentru UNESCO

Nr. 241/08.02.2024

RAPORT

asupra activității desfășurate de

Comisia Națională a României pentru UNESCO

- 2023 -

Misiunea instituției	4
Anul 2023 la CNR UNESCO	5
I. Desemnări pentru UNESCO în România	5
I.1 Școlile asociate pentru UNESCO (ASPnet)	5
I.2 Programul UNITWIN / Catedre UNESCO	7
I.3 Reprezentanți ai societății civile, asociații și cluburi pentru UNESCO	8
I.4 Parteneri ai CNR UNESCO	9
II. Colaborări cu UNESCO și Comisii Naționale pentru UNESCO	10
V.1 Participare la lucrări prilejuite de cea de-a 216-a și cea de-a 217-a Sesiune a Comitetului Executiv UNESCO	10
II.1.1 Cea de-a 216-a sesiune a Consiliului Executiv al UNESCO	10
II.1.2 Cea de-a 217-a sesiune a Consiliului Executiv al UNESCO	10
II.2 Pregătirea participării delegației României la cea de-a 42-a Conferință Generală a UNESCO	11
II.3 Misiune în România - UNESCO Institute for Lifelong Learning	12
II.4 Misiune în România – UNESCO - Division for Peace and Sustainable Development și UNESCO Regional Bureau for Science and Culture in Europe, Venice	13
II.5 Participare la întâlniri informale ale rețelei europene a comisiilor naționale pentru UNESCO	14
II.6 Comisia Națională a Germaniei pentru UNESCO - Programul internațional de voluntariat Naturweit	15
II.7 Misiune în România – reprezentanți UNESCO în boardul CIFRA	15
II.8 Proiecte UNESCO în sprijinul refugiaților din Ucraina în România	15
II.8.1 Community based teaching and learning of Ukraine’s living heritage in Romania	15
II.8.2 Support for Ukrainian Refugees through Media	16
III. Cadrul normativ UNESCO - priorități în 2023	16
III.1 Revizuirea Recomandării UNESCO 1974 privind educația pentru înțelegere internațională, cooperare și pace și educație referitoare la drepturile omului și libertățile fundamentale	16
III.2 Aniversare Convenția 2003	17
IV. Programe UNESCO	19
IV.1 Programe în domeniile științelor	19
IV.2 Programul Memoria Lumii	20
IV.3 Aniversări UNESCO	21
IV.2.1 Aniversare Elisa Leonida Zamfirescu	21
IV.2.2 Aniversare Liviu Ciulei	23
V. Inițiative UNESCO	24
V.1 Educație pentru dezvoltare durabilă	24
V2 Educație pentru STEM	24
V.3 Educația pentru cultură și arte	25
V.4 World Heritage Volunteers în România	29

V.5 Premii UNESCO	30
VI. UNESCO în România - 2023	30
VI.1 UNESCO Learning Cities – Candidaturi	30
VI.2 UNESCO Creative Cities - Recunoaștere UNESCO pentru creativitatea exprimată prin literatură în Iași	30
VI.3 Rețeaua Internațională a Geoparcurilor UNESCO	31
VI.4 Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității - noi elemente românești înscrise	32
VII. Prioritățile globale UNESCO în activitatea CNR UNESCO din 2023	32
VII.1 Activități dedicate fetelor și femeilor	32
VII.2 Activități realizate cu parteneri din Africa	33
VIII. Colaborări și parteneriate ale CNR UNESCO	33
IX. Gestiunea performantă a resurselor umane și a activității economico-financiare	35
IX.1 Infrastructură	35
IX.2. Achiziții publice și IT	36
IX.3 Managementul resurselor umane	36
IX.4 Securitatea și sănătatea în muncă	36
IX.5 Sistemul de control intern managerial	36
IX.6 Situația economico-financiară a instituției	37
ANEXA I	39

MISIUNEA INSTITUȚIEI

Comisia Națională a României pentru UNESCO (CNR UNESCO) a fost înființată prin Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 1926 la data de 21 septembrie 1956 și este instituție publică de specialitate a administrației publice centrale, cu personalitate juridică, care se organizează și funcționează în coordonarea Ministerului Educației.

Organizarea și funcționarea instituției sunt reglementate de Hotărârea Guvernului nr. 624/1995 *privind organizarea și funcționarea Comisiei Naționale a României pentru UNESCO*, cu completările și modificările ulterioare.

Misiunea CNR UNESCO este stabilită potrivit art. VII al Actului Constitutiv al UNESCO și în conformitate cu Carta Comisiilor Naționale pentru UNESCO, adoptată la cea de-a 20-a sesiune a Conferinței Generale, 27 noiembrie 1978.

Astfel, aceasta vizează trei paliere de acțiune, respectiv în raport cu partenerii naționali, cu UNESCO și rețeaua Comisiilor Naționale pentru UNESCO. Dubla natură, de organism național cu vocație internațională, subliniază misiunea CNR UNESCO de a consolida profilul României la UNESCO și, concomitent, a profilului UNESCO în România.

Acționând ca structură de consultare, legătură și informare, mobilizând și coordonând parteneriate cu diverse categorii de părți interesate, CNR UNESCO contribuie la promovarea obiectivelor UNESCO și la implementarea programului său în România în domeniile majore de acțiune, educație, științe naturale și științele sociale și umaniste, cultură, comunicare și informare.

Referitor la organizarea și funcționarea CNR UNESCO, la 23 octombrie 2023 fost respinsă de Parlamentul României - Senatul fiind camera decizională, propunerea legislativă privind organizarea și funcționarea CNR UNESCO inițiată în aprilie 2021 de Comisia Permanentă Comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru relația cu UNESCO.

Acest proces de durată, prin incertitudinea generată, a determinat amânarea cu trei ani a actualizării componenței Comisiei Naționale, precum și a unor decizii de (re)organizare și adoptare a documentelor subsecvente.

Anul 2023 la CNR UNESCO¹

CNR UNESCO 65+

În anul 2023, au continuat unele dintre activitățile incluse în programul aniversar *”România și UNESCO, arc peste timp – 65 de ani de la aderare”*.

Astfel, pe 23 martie, la sediul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO a avut loc o masă rotundă consacrată lui Valentin Lipatti profesor, traducător, publicist și diplomat de anvergură internațională. Intervențiile pot fi urmărite pe canalul youtube al Comisiei: [partea I](#) și [partea II](#). Acest eveniment a venit în prelungirea demersurilor CNR UNESCO de promovare a inițiativelor de cooperare intelectuală a României, materializate prin masa rotundă „Un secol de cooperare intelectuală românească” (30 septembrie 2021), dar și prin publicarea volumului omonim *Un secol de cooperare intelectuală românească. Repere istorice și diplomatice*, editura ProUniversitaria (decembrie 2022).

I. Desemnări pentru UNESCO în România

I.1 Școlile asociate pentru UNESCO (ASPnet)

În anul 2023, cu ocazia aniversării a 70 de ani de la crearea programului ASPnet, președinta CNR UNESCO, ministru al educației, a aprobat lansarea unui apel omagial pentru selectarea unor noi membri ai ASPnet în România.

Urmare a evaluării realizate de reprezentanți ai Ministerului Educației împreună cu CNR UNESCO, conform Ordinului Ministrului Educației numărul [3133/14.02.2022](#) au fost desemnați un număr de 35 de noi membri ai rețelei Școlilor Asociate pentru UNESCO (ASPnet). Depunerea candidaturilor s-a realizat în perioada 26 septembrie - 10 octombrie 2023, iar evaluarea s-a realizat în perioada 16 – 27 octombrie 2023.

După această evaluare numărul unităților de învățământ - ”școli UNESCO în România” a fost de 103.

Din considerente de disponibilitate de informații solicitate și activitate limitată, după înscrierea în baza de date a UNESCO, numărul membrilor rețelei Școlilor Asociate pentru

---

¹ Activitatea în anul 2023 a continuat să fie realizată de secretariatul CNR UNESCO cu consultarea instituțiilor cu atribuții în domeniile majore ale UNESCO, în condițiile în care actualizarea Comisiei Naționale a fost zădărnicită de inițiativa legislativă care viza transferarea CNR UNESCO în coordonarea Parlamentului a durat din 14 aprilie 2021 până la 23 octombrie 2023.

UNESCO (ASPnet) este de 96. Secretariatul CNR UNESCO continuă analiza constituirii în anul 2024 a unui grup a școlilor aspirante UNESCO.

Reuniunile de lucru ale CNR UNESCO cu școlile UNESCO au avut loc la data de 26 mai, 06 iulie, 4 octombrie, 15 noiembrie, 14 decembrie 2023.

Activitatea raportată de aceștia este disponibilă [aici](#).

Semnalăm, cu titlu de exemplu, câteva activități:

Festivalul internațional de limbă, cultură și civilizație românească “PRIMĂVARĂ ROMÂNEASCĂ, PRETUTINDENI!”

Sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO, Fundația Romanian Business School, în parteneriat cu Școala Metropolitană ARC din București (unitate de învățământ membră ASPnet), în colaborare cu edituri, biblioteci, muzee, școli românești, personalități, inițiatori de proiecte culturale din România și din comunități românești din afara granițelor organizează, a organizat în format online, în perioada 1-3 martie 2023, a treia ediție a Festivalului internațional de limbă, cultură și civilizație românească “Primăvară românească, pretutindeni!”.

OUR TARGET UNDERSTANDING THE WORLD! – Art & Science & Tech Fair

De asemenea, sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO, Școala Gimnazială Metropolitană A.R.C. din București (unitate de învățământ membră ASPnet) și Fundația Romanian Business School au organizat, în data de 24 martie, ediția 2023 a Concursului interdisciplinar OUR TARGET: UNDERSTANDING THE WORLD! - Art & Science & Tech Fair. Tematica a vizat educația științifică și tehnologică în perspectiva dezvoltării durabile și a pregătirii copiilor pentru profesiile viitorului și un mod de viață sustenabil.

CNIV 2023. 30 de ani de Internet în România (ediția XXI) și International Conference on Virtual Learning – ICVL 2023 (ediția XVIII)

Conferința Națională de Învățământ Virtual „CNIV 2023. 30 de ani de Internet în România” (ediția XXI) și „International Conference on Virtual Learning – ICVL 2023” (ediția XVIII) a fost organizată în perioada 26-27 octombrie 2023 sub patronajul CNR UNESCO. Cercetători, profesori și experți din domeniul tehnologiilor informaționale și educației au avut oportunitatea de a-și prezenta contribuțiile și de a dezbate cele mai recente tendințe în

integrarea tehnologiei în procesul de învățământ, sub umbrela tematicii generale, respectiv 30 de ani de Internet în România.

Pentru merite deosebite în activitatea privind educația pentru dezvoltare durabilă cinci unități de învățământ UNESCO au fost decorate de președintele României cu ocazia Zilei Naționale. Aceste școli sunt: Școala Gimnazială Uruguay din București, Liceul tehnic Buzău, Liceul Voievodul Mircea din Târgoviște, Liceul Teoretic I.C.Brătianu din Hațeg și Liceul Tehnologic de Turism din Călimănești.

I.2 Programul UNITWIN / Catedre UNESCO

Selectarea catedrelor UNESCO este realizată de serviciile specializate ale UNESCO, rolul comisiilor naționale UNESCO până în luna noiembrie 2022 rezumându-se doar la acordarea unei recomandări entităților eligibile să depună candidaturi.

În anul 2023 comisiile naționale au rolul de a analiza candidaturile depuse la nivel național și de a recomanda UNESCO maxim două propuneri. CNR UNESCO a recomandat în 2023 candidatura Universității Valahia din Târgoviște care a reprezentat prima experiență din România pentru constituirea unei rețele UNITWIN. Din păcate candidatura nu a fost selecționată, iar aplicantul nu a primit răspuns la solicitarea adresată de a ști care au fost punctele slabe.

Numărul catedrelor a rămas neschimbat în 2023, respectiv 8 catedre UNESCO.

În anul 2023 Catedra UNESCO pentru Interculturalitate, Bună Guvernanță și Dezvoltare Durabilă, Universitatea din București și Catedra UNESCO pentru Managementul Calității în Educația Universitară și Învățarea pe Tot Parcursul Vieții, 2011, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu au fost revalidate.

Activitatea raportată de aceștia este disponibilă [aici](#).

Semnalăm, cu titlu de exemplu, activitatea a trei catedre:

Școala de vară DANUBIUS

Lansată în 2023, Catedra UNESCO din cadrul Universității Babeș Bolyai a organizat în perioada 08-13 mai a doua ediție a Scolii de vară DANUBIUS privind evaluarea calității și managementul resurselor de apă în sistemul fluviu Dunăre – Delta Dunării – Marea Neagră, împreună cu Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Geologie și Geoecologie Marină (GeoEcoMar) și sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO.

Conferință Internațională EELISA

Catedra UNESCO din cadrul Universității Naționale de Știință și Tehnologie Politehnica, invitată de Facultățile care sunt membre în alianța de universități tehnice europene din care face parte Universitatea Politehnica București au organizat în perioada 4-6 octombrie 2023, Conferința Internațională finală a proiectului EELISA. Titlul proiectului a fost ales pentru a omagia prima femeie inginer a României și anume Eliza Leonida Zamfirescu, personalitate aniversată în calendarul mondial al UNESCO în anul 2023.

Programul detaliat poate fi consultat [aici](#).

The Future of UNESCO Chapters: Culture, Education and Sustainable Development

Catedra UNESCO din cadrul Universității București a organizat în perioada 02 - 12 octombrie Conferința Internațională "The Future of UNESCO Chapters: Culture, Education and Sustainable Development". Programul detaliat poate fi consultat [aici](#).

Secretarul general al CNR UNESCO a avut intervenții în fiecare dintre cele trei activități ale Catedrelor UNESCO.

I.3 Reprezentanți ai societății civile, asociații și cluburi pentru UNESCO

În anul 2023 CNR UNESCO a actualizat prezența românească în lista globală a membrilor rețelei Asociațiilor și Cluburilor pentru UNESCO prin transmiterea către UNESCO a propunerii ca în această listă să fie inclusă și Federația Română a Asociațiilor și Cluburilor pentru UNESCO. Reuniunile de lucru cu ONG-urile au avut loc online pe 7 august 2023 și în septembrie 2023, ocazie cu care 10 din cele 11 cu ONG-uri acreditate de CNR UNESCO și-au manifestat disponibilitatea de a face parte din Federația Română a Asociațiilor și Cluburilor pentru UNESCO.

Activitatea raportată de aceștia este disponibilă [aici](#).

Semnalăm, cu titlu de exemplu, câteva activități:

Festivalul Național de Interpretare și Creație a Românei „Crizantema de Aur”

În perioada 19-21 octombrie 2023, s-a desfășurat în municipiul Târgoviște, sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO, cea de-a 56-a ediție a Festivalului Național de Interpretare și Creație a Românei „Crizantema de aur”, cel mai longeviv festival muzical din România, organizat neîntrerupt din anul 1968 la Târgoviște, cu scopul promovării Românei - gen muzical de patrimoniu al culturii naționale.

Secolul 21 - Centenar Ștefan Augustin Doinaș

În data de 30 martie, la invitația Facultății de Litere, Istorie și Teologie din cadrul Universității de Vest din Timișoara, reprezentantul CNR UNESCO a participat la lansarea numărului aniversar al *Revistei Secolul 21*, consacrat centenarului lui Ștefan Augustin Doinaș. Evenimentul s-a derulat sub egida Comisiei Naționale a României pentru UNESCO.

Proiectul „Mai aproape de natură”

În perioada 28-30 iulie 2023, Asociația Astronomică SIRIUS a derulat Proiectul „Mai aproape de natură” la Bisoca, jud. Buzău. Programul a cuprins activități de formare, învățare și de recreere care au inclus observații asupra cerului nocturn și curenților de meteori activi (28/29 iulie și 29/30 iulie), precum și vizitarea sediului AstroClubului Bisoca și realizarea unei activități observaționale comune. Proiectul s-a derulat sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO.

Federația Națională a Asociațiilor și Cluburilor pentru UNESCO și CNR UNESCO au transmis recomandarea alegerii doamnei Daniela Popescu, președinta Alumnus Club pentru UNESCO, în calitate de vicepreședinte pentru Europa a Federației Mondiale a Asociațiilor și Cluburilor pentru UNESCO.

I.4 Parteneri ai CNR UNESCO

CNR UNESCO a inițiat și realizat parteneriate instituționale cu instituții care nu fac parte din desemnările UNESCO, dar care pot contribui la realizarea obiectivelor UNESCO în România, precum și la adăugarea unor experiențe relevante palmaresului mondial al UNESCO. În mod deosebit au fost avute în vedere cultura tradițională, preponderent realizată în mediul rural.

Totodată, proiectele la nivel județean sau al sectoarelor din București circumscrise tematicilor UNESCO au fost eligibile.

Lista celor 13 parteneri instituționali este disponibilă [aici](#).

II. Colaborări cu UNESCO și Comisii Naționale pentru UNESCO

II.1 Participare online la lucrări prilejuite de sesiunile Comitetului Executiv UNESCO

II.1.1 Cea de-a 216-a sesiune a Consiliului Executiv al UNESCO

În perioada 10-24 mai 2023, s-a desfășurat cea de-a 216-a sesiune a Consiliului Executiv al UNESCO, dedicată în special trecerii în revistă a principalelor activități, a evaluării acestora, precum și a evaluării implementării programelor Organizației.

Secretariatul CNR UNESCO a răspuns solicitării Delegației Permanente a României pe lângă UNESCO de transmitere a propunerii privind teme pentru intervenție plenară în Consiliul Executiv (CNR UNESCO nr. 783R/09.05.2023).

Pentru România, sesiunea a avut un caracter special, în reuniunea plenară de încheiere fiind anunțată candidatura, din partea grupului II electoral, a ambasadorului României la UNESCO pentru Președinția celei de-a 42-a sesiuni a Conferinței Generale din noiembrie 2023.

II.1.2 Cea de-a 217-a sesiune a Consiliului Executiv al UNESCO

În perioada 4-18 octombrie 2023, s-a desfășurat cea de-a 217-a sesiune a Consiliului Executiv al UNESCO, dedicat finalizării ultimelor documente înainte de Conferința Generală din noiembrie 2023.

Secretariatul CNR UNESCO a răspuns solicitării Delegației Permanente a României pe lângă UNESCO de transmitere a propunerii privind teme pentru intervenție plenară în Consiliul Executiv (CNR UNESCO nr. 1732R/04.10.2023).

În reuniunea plenară de la încheierea sesiunii a fost adoptată recomandarea de propunere a candidaturii, din partea grupului II electoral, a ambasadorului României la UNESCO pentru Președinția celei de-a 42-a sesiuni a Conferinței Generale din noiembrie 2023 (CG 42).

II.2 Pregătirea participării delegației României la cea de-a 42-a Conferință Generală UNESCO

În perioada 7-22 noiembrie 2023 s-au desfășurat lucrările celei de a 42-a sesiuni a Conferinței Generale a UNESCO, cel mai important eveniment interguvernamental la nivelul Organizației. Conferința Generală este unul dintre cele 3 organe constitutive ale UNESCO, alături de Consiliul Executiv și Secretariat. Este și organul cel mai reprezentativ, reunind totalitatea celor 194 de State Membre. Conferința Generală stabilește politicile și principalele linii de lucru ale Organizației, programele și bugetul UNESCO, alege membrii Consiliului Executiv și pe cei ai altor organe interguvernamentale ale Organizației și numește, la fiecare patru ani, Directorul General.

CNR UNESCO are responsabilitatea elaborării și obținerii avizelor și aprobării Memorandumului privind stabilirea componenței delegației României și a mandatului acesteia. Pentru cea de-a 42-a sesiune a Conferinței Generale a UNESCO acestea au fost aprobate de Prim Ministrul României cu nr. 518627/02.11.2023.

La deschiderea lucrărilor au participat președinta CNR UNESCO, șef al delegației României, precum și secretarul de stat pentru relații interinstituționale din cadrul Ministerului Afacerilor Externe, secretarul de stat din cadrul Ministerului Culturii, secretarul general adjunct din Ministerul Cercetării, Inovației și Digitalizării, reprezentanți ai Comisiei parlamentare pentru UNESCO, precum și experți în domeniile de activitate ale UNESCO. Sesiunea a avut o însemnătate deosebită pentru România, prin alegerea ambasadorului Simona-Mirela Miculescu, delegat permanent pe lângă UNESCO, în funcția de Președintă a celei de-a 42-a Conferințe Generale.

Șeful delegației României, președinta CNR UNESCO, doamna Ministru al educației Ligia Deca a susținut, la 8 noiembrie, declarația națională, în cadrul dezbaterilor de politică generală, ocazie cu care a reafirmat angajamentul României față de multilateralism și a prezentat contribuția și activitatea României în domeniile de competență ale UNESCO - educația, cercetarea, științele naturale, sociale și umane, cultura și comunicarea, patrimoniul cultural, mediul, pacea, libertățile fundamentale și drepturile omului.

Secretariatul CNR UNESCO a contribuit la elaborarea intervenției.

Agenda CG 42 a inclus și alegeri pentru Consiliul Executiv și pentru organele subsidiare ale UNESCO, iar țara noastră a reușit alegerea în toate cele trei organe la care și-a depus

candidatura: Consiliul Internațional de Coordonare a Programului privind Omul și Biosfera – MAB, Consiliul Interguvernamental al Programului Hidrologic Interguvernamental – PHI și Consiliul Programului privind Managementul Transformărilor Sociale – MOST.

De asemenea, cea de-a 42-a Conferință Generală a adoptat în formă revizuită Recomandarea din 1974 privind Educația pentru pace, drepturile omului și dezvoltare durabilă.

De asemenea, CG42 a aprobat propunerile CNR UNESCO privind aniversările următorilor doi ani. În anul 2024 va fi aniversată Ana Aslan la 50 de ani de la primirea ca membru al Academiei Române, iar în anul 2025 va fi aniversat Solomon Marcus la 100 de ani de la nașterea sa.

În marja CG 42 UNESCO a organizat Forumul tineretului cu tematica “Implicațiile pentru tineri ale schimbărilor climatice”. Comisiile naționale au fost invitate să transmită trei propuneri conform unei proceduri elaborate de UNESCO. Dintre cele trei propuneri transmise de CNR UNESCO a fost selecționat domnul Mircea Meriacri, președintele Consiliului Național al Tineretului.

Detalii privind desfășurarea CG42 pot fi consultate [aici](#) (CNR UNESCO nr. 2292/14.12.2023).

II.3 Misiune a UNESCO în România - UNESCO Institute for Lifelong Learning

În luna martie 2023 s-a desfășurat în România misiunea domnului David Atchoarena, Director, UNESCO Institute for Lifelong Learning (UIL), Hamburg, Germania. Cu această ocazie, Comisia Națională a României pentru UNESCO a organizat o sesiune de informare pregătitoare adresată administrațiilor locale (orașe și comune) având ca temă extinderea rețelei UNESCO a „Orașelor care învață”. Oficialul UNESCO a prezentat liniile directoare după care se ghidează această rețea, precum și formatele de cooperare, pe tema educației, aflate la dispoziția autorităților locale. Deocamdată, România are un singur membru în această rețea, Municipiul Reșița (septembrie 2022).

Programul vizitei organizată de CNR UNESCO este disponibil [aici](#).

În cadrul vizitei de la sediul Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative au fost discutate și aspecte legate de organizarea Conferinței Internaționale “Developing Adult Skills. Strengthening Assessment, Evaluation Strategies, and Intervention Programs”.

Conferința a avut loc la data de 15 septembrie 2023, fiind organizată de Ministerul Educației, CNR UNESCO, Școala Națională de Studii Politice și Administrative (SNSPA) și Institutul

UNESCO pentru învățarea pe tot parcursul vieții având ca subiect evaluarea competențelor cognitive ale adulților cu ajutorul e_Pass, instrument coordonat metodologic de UIL. Conferința a actualizat, de asemenea, agenda CONFINTEA VII.

Programul Conferinței poate fi consultat [aici](#).

De asemenea, în legătură cu acțiunile coordonate de UNESCO UIL, Secretarul General al CNR UNESCO a participat, la data de 09 octombrie, la Reuniunea regională de monitorizare CONFINTEA VII pentru regiunea europeană (UNESCO - UIL).

II.4 Misiune în România – UNESCO - Division for Peace and Sustainable Development și UNESCO Regional Bureau for Science and Culture in Europe (Venice)

În perioada 27-29 septembrie, în România și Republica Moldova, s-a desfășurat misiunea doamnelor Jun Morohashi (Chief of Section, Education for Sustainable Development, Division for Peace and Sustainable Development UNESCO), Megumi Watanabe, Jing Fang, Laura Bortolutti (UNESCO Regional Bureau for Science and Culture in Europe, Venice), în contextul derulării unui proiect educațional în școli din perimetrul Rezervației Biosferei Delta Dunării, planificat pentru iunie-decembrie 2023. Programul vizitei este disponibil [aici](#).

Proiectul a avut ca scop sprijinirea autorităților și a instituțiilor de învățământ în eforturile de integrare a schimbărilor climatice în și prin educație și învățare, în două școli pilot din Rezervația Biosferei Delta Dunării, respectiv Școala Gimnazială Crișan și Liceul Teoretic Jean Bart Sulina, în colaborare cu instituții similare din Republica Moldova. Finanțarea s-a realizat prin contract al ARBDD cu UNESCO. CNR UNESCO a asigurat respectarea atribuțiilor instituționale și a mandatului instituțiilor prin implicarea Ministerului Educației și a Inspectoratului Școlar Județean Tulcea. Raportul final este disponibil [aici](#).

De asemenea, în perioada 12-15 mai 2023 țara noastră a fost pentru prima dată gazdă a conferinței *Interpret Europe (IE)* care reunește specialiști de pe continentul european, precum și nord-american. Tema din 2023, *Creating Learning Landscapes through Heritage Interpretation*, menită să pună în prim plan siturile de patrimoniu în măsură să susțină dezvoltarea regională, a fost inspirată de parteneriatul pe care Interpret Europe îl are cu Regional Bureau for Science and Culture în Europe - Veneția.

Secretarul general al CNR UNESCO, în intervenția din cadrul unuia dintre paneluri, a subliniat importanța colaborării la nivelul comunității a tuturor desemnărilor UNESCO, întru beneficiul locuitorilor.

II.5 Participare la întâlniri informale ale rețelei europene a comisiilor naționale pentru UNESCO

Secretarul General al CNR UNESCO a participat online la întâlnirile tradiționale ale rețelei europene (inclusiv America de Nord) a comisiilor naționale pentru UNESCO în marja celei de-a 216-a și a celei de-a 217-a sesiuni a Comitetului Executiv UNESCO, precum și în marja CG42.

Comisia Națională a României pentru UNESCO a participat, prin coordonatorul subcomisiei cultură, la cea de-a 7-a Reuniune a Rețelei Informale a Comisiilor Naționale Europene pentru UNESCO, care s-a desfășurat în Andorra între 24 și 28 aprilie 2023. Reuniunea a cuprins o serie de workshopuri și sesiuni plenare axate pe teme precum libertatea de expresie în spațiul public online, cultură pentru Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (SDG-uri) și sinergiile dintre desemnările UNESCO. Aceste sesiuni au inclus discuții și prezentări de cazuri practice, oferind o platformă pentru schimb de experiențe și bune practici între participanți. În cadrul atelierului consacrat relațiilor dintre comisiile naționale și rețeaua ASPnet, reprezentantul CNR UNESCO a prezentat proiectul multinațional derulat în marja revizuirii Recomandării UNESCO din 1974 (vezi secțiunea II.1).

De asemenea, CNR UNESCO a participat, prin coordonatorul subcomisiei cultură, la Ankara, la cea de-a treia reuniune informală a Comisiilor Naționale pentru UNESCO din Sud-estul Europei. La această reuniune, găzduită de Comisia Turciei, în parteneriat cu Comisia Croată, au fost invitați reprezentanți ai Comisiilor Naționale ale Albaniei, Croației, Republicii Elene, Muntenegru, Macedoniei de Nord, Bosniei și Herțegovinei, României, Bulgariei, Republicii Moldova, Ucrainei, Sloveniei, precum și reprezentanți ai Biroului Regional UNESCO de la Veneția. Prima zi a fost consacrată dezbaterilor tematice având ca subiecte „Experience Sharing on Education, Science and Culture in Emergencies” și „Overview of The Outcomes from MONDIACULT 2022 and Possible Collaborations in Culture,,. Cea de-a doua zi a fost consacrată unor vizite de lucru la site-urile Gordion (Yassihüyük), înscris în lista WHC în 2023, Moschea Aslanhane din Ankara, parte a seriei ”Wooden Hypostyle Mosques of Medieval Anatolia”, înscris în lista WHC în 2023, Castelul din Ankara. În cadrul reuniunii, reprezentantul

CNR UNESCO a prezentat inițiativa Guvernului României de a elabora un nou Plan de măsuri pentru protejarea patrimoniului cultural, precum și discuțiile cu reprezentanții Blue Shield pe această temă, din luna septembrie 2022. De asemenea, în marja acestui eveniment a avut o discuție aprofundată cu doamna Bengisu BIRAY, Secretar general adjunct al Comisiei Turce și coordonator, din partea acestei instituții al programului „Memoria Lumii”. Temele abordate au fost legate de funcționarea și procedurile de lucru ale Comitetului Național al Turciei pentru „Memoria Lumii”, precum posibilitatea unor cooperări viitoare, în cadrul acestui program.

II.6 Comisia Națională a Germaniei pentru UNESCO - Programul internațional de voluntariat Naturweit

Programul internațional de voluntariat Naturweit se desfășoară în baza parteneriatului dintre CNR UNESCO și Comisia Națională a Germaniei pentru UNESCO. În cadrul acestui program, tineri germani cu vârste cuprinse între 18 și 26 de ani desfășoară stagii de voluntariat în domeniul științelor naturale, implicându-se în activități de promovare a unei societăți incluzive și durabile, în conformitate cu principiile UNESCO.

Două voluntare au sosit în România în luna septembrie 2022, desfășurându-și stagiul voluntar timp de șase, respectiv 12 luni, în Programul pentru Geoparcuri UNESCO, coordonat instituțional de Facultatea de Geologie și Geofizică din Universitatea București. A treia voluntară a început stagiul în toamna anului 2023 în cadrul aceluiași Program.

II.7 Misiune în România – reprezentanți UNESCO în boardul CIFRA

La data de 25 septembrie 2023 a avut loc Consiliul de Administrație al Centrului de Categoria a II-a CIFRA. Cu această ocazie domnul Shaofeng Hu, Director Division of Science Policy and Capacity Building in the Natural Science Sector of UNESCO, doamna Amal Kasry, Chief of Section for Basic Science, Research, Innovation and Engineering - UNESCO, domnul Ralf Kaiser, ICTP Trieste au avut întâlniri cu ministrul cercetării, inovării și digitalizării.

Cu această ocazie, CNR UNESCO a găzduit o reuniune la sediul său pentru a analiza posibile colaborări.

II.8 Proiecte UNESCO în sprijinul refugiaților din Ucraina în România

II.8.1 Community based teaching and learning of Ukraine’s living heritage in Romania

Proiectul pentru asistență internațională a fost lansat la București la data de 29 septembrie 2023 de organizația Serviciul Iezuiților pentru Refugiați - JRS România.

Cu această ocazie, Secretarul General al CNR UNESCO a propus colaborării cu grădinițe și școli UNESCO din localitățile în care se desfășoară proiectul.

II.8.2 Support for Ukrainian Refugees through Media

Proiectul UNESCO realizat cu susținerea financiară a Japoniei în România, Slovacia și republica Moldova a fost lansat la data de 06 septembrie 2023 la București. Conferința de lansare a fost urmată de un atelier de lucru organizat de Centrul de Jurnalism Independent, instituția ce are rolul de a pune în aplicare proiectul, pentru jurnaliști ucrainieni și colegii români de la cele 4 stații radio și TV implicate.

Cu această ocazie, Secretarul General al CNR UNESCO a propus ca în cadrul activităților proiectului, în măsura posibilului, jurnaliștii să aibă în vedere desemnările UNESCO din România.

III. Cadrul normativ UNESCO - priorități în 2023

III.1 Revizuirea Recomandării UNESCO 1974 privind educația pentru înțelegere internațională, cooperare și pace și educație referitoare la drepturile omului și libertățile fundamentale

În contextul procesului de revizuire a Recomandării UNESCO din 1974, CNR UNESCO a constituit comitetul de coordonare națională a procesului de consultare și a organizat consultări regionale. La procesul de consultare-dezbatere la nivel național a Recomandării 1974 au fost invitate școlile UNESCO din România și partenerii acestora.

Reuniunile internaționale online organizate la inițiativa CNR UNESCO cu Comisiile Naționale pentru UNESCO din Franța, Germania, Polonia și Republica Moldova, cu implicarea refugiaților ucraineni din aceste țări, a constituit continuarea în 2023 a proiectului multinațional în marja revizuirii Recomandării UNESCO din 1974. De asemenea, a fost finalizată culegerea de practici/experiențe privind educația pentru dezvoltare durabilă, educația pentru cetățenie globală, educația pentru patrimoniu, educația prin artă care pot inspira punerea în aplicare a recomandărilor Raportului. Toate aceste materiale informative au fost publicate într-un catalog virtual de benzi desenate.

CNR UNESCO a transmis, la solicitarea UNESCO, un sumar al principalelor implicații ale Recomandării 1974 în România.

III.2 Aniversare Convenția 2003

Anul 2023 a marcat aniversarea a 20 de ani de la adoptarea Convenției pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial (2003). Noțiunea de „Patrimoniu cultural imaterial” este un concept creat și promovat de UNESCO demonstrând interesul pentru protejarea culturii tradiționale manifestat de statele-membre ale acestei prestigioase organizații internaționale. Atenția acordată acestui tip de patrimoniu se conturează încă din anul 1989, atunci când UNESCO enunța *Recomandările pentru Salvagardarea Culturii Tradiționale și a Folclorului*, încurajând statele membre să-și protejeze literatura orală, meșteșugurile, ritualurile etc. Pentru a asigura acestei categorii de patrimoniu același statut cu cel de care se bucură, la nivel global, Patrimoniul Mondial UNESCO, „cultura tradițională și folclorul” au fost denumite, în Convenția pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial a UNESCO din 2003, „patrimoniu cultural imaterial”. România a fost printre primele state care au ratificat această convenție. România are în prezent zece elemente înscrise în Lista reprezentativă a patrimoniului cultural imaterial al umanității, printre ultimele înscrise figurând „Arta cămășii cu altiță – element de identitate culturală în România și Republica Moldova”, „Tradiția creșterii cailor de rasă lipițană” și „Transhumanța”.

Plecând de la acest context general, Comisia Națională a României pentru UNESCO a organizat în perioada 20-24 mai o serie de evenimente consacrate dialogului intercultural între continentul african și regiunea Europei răsăritene. Manifestarea, realizată cu sprijinul Institutului de Studii Africane de la Universitatea din București prin doamna conf.univ.dr. Simona Corlan-Ioan, a cuprins vernisarea a două expoziții cu tematică africană, o conferință a profesorului și arheologul Hamady Bocoum, director al Musée des civilisations noires din Senegal, precum și o masă rotundă pe tema simbolisticii măștilor africane și sud-est europene. În intervenția sa, profesorul Hamady Bocoum a arătat că pe continentul african măștile joacă un rol important în evenimente, inițieri, înmormântări, sărbători ale recoltei și ritualuri de trecere la maturitate. Uneori măștile pot încarna spirite ancestrale și zeități și permit purtătorului să se conecteze cu lumea spirituală și să comunice cu forțele supranaturale. În alte cazuri, măștile africane au o funcție de reprezentare, întruchipând fertilitatea, feminitatea, frica, curajul, înțelepciunea sau elemente de statutul social. La rândul său doamna Corina Mihăescu, Institutul Național al Patrimoniului a arătat că în spațiul rural din România, măștile au un rol în ritualurile care marchează trecerea dintre anotimpuri, în special venirea

primăverii sau sfârșitul iernii. Credința populară este că măștile alungă frigul și spiritele malefice, întâmpinând reînnoirea și regenerarea naturii. Ele pot simboliza și trecerea de la întuneric la lumină, de la iarnă la primăvară. Masa rotundă poate fi urmărită [aici](#).

În intervalul 20-23 iunie 2023, CNR UNESCO a organizat evenimentul „Costumul popular-tradiție și modernitate”. Scopul evenimentului a fost de a pune în oglindă elementele de tradiție specifice portului popular (materiale, tehnici de coasere, motive ornamentale) cu formele contemporane de (re)interpretare. Evenimentul a început pe 20 iunie, cu vernisarea expoziției foto și de costume a artistei Iraida Florea a cărei opera este o pledoarie deopotrivă pentru păstrarea tradiției, dar și pentru deschiderea către modernitate. O parte din expoziția artistei Iraida Florea a fost inclusă în [catalogul digital](#) al evenimentului.

De asemenea, în anul aniversar al Convenției 2003 CNR UNESCO a hotărât să contribuie la informarea publicurilor care nu au experiență profesională directă în domeniul patrimoniului mondial UNESCO prin realizarea unei serii de 10 micro interviuri de descriere a elementelor de patrimoniu mondial difuzate la Radio România Cultural și pe site-ul CNR UNESCO/ Podcast dedicat **10 pentru Patrimoniu**.

Totodată, Comisia Națională a României pentru UNESCO, împreună cu Comisia națională pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial au fost invitatele de onoare ale celei mai importante reuniuni a administrației locale din mediul rural, Adunarea Generală a Asociației Comunelor din România (ACoR). Beneficiind de prezența a peste 500 de primari din toate colțurile țării, la ediția din 2023, 5 februarie, au fost propuse pentru dezbatere, în premieră, și aspecte care țin de promovarea patrimoniului cultural imaterial din România. CNR UNESCO a participat cu intervenții la diverse manifestări prilejuite de zile ale satelor din România, când tradițiile și obiceiurile locului erau prezentate. Mesajul continuă în favoarea colaborării intergeneraționale și a școlii cu instituția culturală pentru cunoașterea, promovarea și transmiterea culturii tradiționale locale.

În perioada 27-29 octombrie, la Muzeul Astra din Sibiu s-a desfășurat simpozionul *Costume și Colecții în Contextul Patrimoniului Cultural* la care au participat peste 70 de specialiști din România și din străinătate. Manifestarea organizată în contextul aniversării a 20 de ani de la adoptarea Convenției UNESCO pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial și având drept arie tematică costumului tradițional, analizat atât din perspectiva identitară și etno-

culturală, dar și din cea a reducerii riscurilor și a conservării colecțiilor de patrimoniu s-a desfășurat sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO.

Cu prilejul aniversării a 20 de ani de la adoptarea Convenției UNESCO privind salvagardarea patrimoniului imaterial, Geoparcurile din România au realizat postere virtuale care reflectă tradițiile și meșteșugurile din arealul de cuprindere al acestora. Activitatea s-a realizat la inițiativa Forumului Național al Geoparcurilor UNESCO din România și a Comisiei Naționale a României pentru UNESCO. La această activitate au participat cele două geoparcuri internaționale UNESCO – Geoparcul Țara Hațegului și Geoparcul Ținutul Buzăului, precum și geoparcurile aspirante Oltenia de sub Munte, Carpaterra și Dobrogea Chimerică. Posterele au fost prezentate în premieră în cadrul Săptămânii Europene a Geoparcurilor, derulat în perioada 5–12 iunie. Vă invităm să descoperiți posterele [aici](#).

În data de 22 iunie, la cea de-a 17-a întâlnire anuală a experților în domeniul patrimoniului imaterial din SE Europei, la invitația Regional Bureau for Science and Culture in Europe, Venice, Secretarul General al CNR UNESCO a participat online cu o intervenție referitoare la ICH în TVET.

De asemenea, în anul 2023 CNR UNESCO a actualizat și retipărit trei broșuri care prezintă patrimoniul UNESCO în România ce pot fi consultate [aici](#).

IV. Programe UNESCO

IV.1 Programe în domeniul științelor

CNR UNESCO a continuat comunicarea cu instituțiile de resort, respectiv ministere, în primis, Ministerul mediului, apelor și pădurilor, precum și Ministerul cercetării, digitalizării și Inovației, precum și cu instituții de cercetare, în cazul programele care vizează biodiversitatea, oceanele, managementul apei, asigurând interfața între UNESCO și entitățile naționale. O activitate intensă a fost organizată în cadrul Programului Geoparcurilor Internaționale UNESCO de membrii din România, respectiv "Țara Hațegului" și Ținutul Buzăului" și de cei aspiranți. În calitate de membru al Forumului Național, secretariatul CNR UNESCO a facilitat colaborarea și identificarea de noi desemnări UNESCO care să completeze echipele ce

activează pentru a crea puntea între geo-diversitate, povestea pământului și a oamenilor din teritoriile geoparcurilor UNESCO. Participarea la evenimentele menționate se regăsește în alte secțiuni ale Raportului.

CNR UNESCO a continuat în anul 2023 prezentarea Recomandărilor UNESCO privind Etica Inteligenței Artificiale și respectiv, cea referitoare la Știință deschisă. La data de 04 aprilie, la invitația Comisiilor Naționale pentru UNESCO din Germania și Coreea, secretarul general a prezentat activități din România inițiate de CNR UNESCO sau realizate în colaborare pentru punerea în aplicare a Recomandării privind Etica Inteligenței Artificiale a cărei traducere în limba română a fost realizată de laureatul unui proiect al British Council, student al Universității Transilvania din Brașov.

IV.2 Programul Memoria Lumii

Memoria Lumii (Memory of the World) este un program creat în 1992, sub egida UNESCO, care își propune să sensibilizeze comunitatea internațională cu privire la bogăția patrimoniului documentar și la necesitatea asigurării conservării acestuia, pentru a-l face accesibil publicului larg, precum și generațiilor viitoare. Cel mai cunoscut instrument al programului este Registrul Internațional, care reunește, în prezent, peste 430 de unități documentare de valoare universală.

În anul 2022, Codex Aureus, unul dintre cel mai cunoscute și importante manuscrise medievale occidentale aflat în custodia bibliotecii Batthyaneum din Alba Iulia, a intrat în registrul internațional Memoria Lumii. Manuscrisul aflat în România este un fragment dintr-un amplu evangheliar latin, scris și pictat cu aur și culori vegetale în scriptoriul școlii de la Aachen (Aix-la-Chapelle), la comanda lui Carol cel Mare. Dosarul s-a constituit la inițiativa Arhivelor orașului Trier (Germania) și include alte 9 documente aflate în biblioteci din Austria, Franța, Germania, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord.

Programul UNESCO Memoria Lumii a început oficial și în România, pe 21 iunie 2023, odată cu constituirea Registrului Național. Primele două înscrieri aparțin Arhivei Naționale de Filme și Bibliotecii Centrale Universitare „Carol I”. Ceremonia de înmânare a certificatelor de înscriere a avut loc la sediul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO, care asigură secretariatul acestui program.

Decizia privind înscrierea celor două documente a fost luată de Comitetul Național Memoria Lumii, a cărui componență a fost stabilită prin hotărâre a Secretariatului General al CNR

UNESCO. Criteriile care au orientat decizia de înscriere sunt prezente în regulamentul Registrului Național, realizat în acord cu principiile directoare ale programului UNESCO Memory of the World.

În conformitate cu calendarul internațional al acestui program, CNR UNESCO a transmis două candidaturi pentru Registrul Internațional Memoria Lumii. Candidaturile au fost propuse de Muzeul Brukenthal din Sibiu și de Arhiva Națională de Filme și ele au fost:

- Muzeul Național Brukenthal din Sibiu - „*Liber Horarum Brukenthal*”
- Arhiva Națională de Filme - „*Pioneering Sociology on Film: The Gusti School's Documentaries*”

IV.3 Aniversări UNESCO

Anul 2023 a fost consacrat aniversării a două personalități de marcă, semicentenerul dispariției Elisei Leonida Zamfirescu și centenarul nașterii lui Liviu Ciulei, ambele înscrise în calendarul oficial al aniversărilor UNESCO .

IV.3.1 Aniversare Elisa Leonida Zamfirescu (10 noiembrie 1887 în Galați - 25 noiembrie 1973 București)

Elisa Leonida Zamfirescu este una dintre primele femei inginer din lume și prima femeie inginer din România.

După terminarea liceului, a intenționat să urmeze cursurile Școlii de Poduri și Șosele din București (Universitatea Politehnică), dar a fost respinsă, ca urmare a prejudecăților de gen prevalente în acea epocă. Ulterior, s-a înscris la Universitatea Regală Tehnică din Charlottenburg, Berlin, unde a obținut diploma în 1912.

Chiar dacă a avut oportunitatea să lucreze ca inginer pentru compania germană BASF, Elisa Zamfirescu a ales să se întoarcă în țară, unde, nu fără eforturi susținute, a reușit să se alăture echipei de la laboratorul Institutului Geologic din București.

În timpul primului Război Mondial Elisa Zamfirescu s-a implicat activ pe front, administrând spitale de campanie în zona frontului Mărășești. Datorită dedicării sale, a fost onorată cu numeroase distincții românești și internaționale. Pe câmpul de luptă, a făcut cunoștință cu cel care avea să devină soțul ei, inginerul Constantin Zamfirescu, fratele renumitului scriitor Duiliu Zamfirescu.

Odată cu încheierea războiului, Elisa Zamfirescu și-a reluat responsabilitățile la Institutul Geologic. Aici, a condus un laborator de analize, dezvoltând metode inovatoare și introducând tehnici avansate pentru analiza apei potabile, a diverselor minerale, petrol, gaze, cărbuni, bituminide solide, roci de construcție și a diverselor minereuri.

Elisa Leonida Zamfirescu a fost prima femeie membră Asociației Generale a Inginerilor din România (A.G.I.R.) și membră a Asociației Internaționale a Femeilor Universitare.

În contextul marcării Zilei Inginerului Român, în data de 14 septembrie 2023, la sediul central al AGIR, a avut loc ceremonia anuală a decernării Premiilor Asociației Generale a Inginerilor din România. Noutatea evenimentului din 14 septembrie a constat în atribuirea Premiului Elisa Leonida Zamfirescu, premiu instituit în acest an, la comemorarea unei jumătăți de secol dispariția celei care a fost prima femeie membră a AGIR și una dintre primele femei inginer

din lume. Distincția a revenit doamnei dr. ing. Raluca Maier, cercetător științific gr. I, coordonatoarea Departamentului de Materiale Compozite pentru Aviație din cadrul Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Turbomotoare COMOTI.

Liceul Teoretic „Dr. Mioara Mincu” și Școala Postliceală Sanitară „Carol Davila”, membră a rețelei ASPnet (școli UNESCO) au organizat conferința Educația pentru știință la timpul viitor, în cadrul căreia a avut loc lansarea Premiului „Elisa Leonida Zamfirescu” pentru Știință, oferit profesorilor de științe de nivel gimnazial, liceal și postliceal.

Premiul pentru Știință „Elisa Leonida Zamfirescu” – Disciplina Chimie i-a fost acordat doamnei Dogaru Niculina Ludmina, profesor de chimie al Liceul Teoretic „Nicolae Iorga”, sector 1, București.

Premiul pentru Știință „Elisa Leonida Zamfirescu” – Disciplina Biologie a fost acordat doamnei prof. Ana Cojocaru, colaborator ICHB, titular al Liceului Pedagogic „Anastasia Popescu”

Premiul pentru Știință „Elisa Leonida Zamfirescu” – Disciplina Fizică a fost acordat doamnei prof. Daniela Aldea, profesor de fizică a Liceului Teoretic „Dr Mioara Mincu”

Premiul pentru Știință „Elisa Leonida Zamfirescu” – Unitate de învățământ publică sau privată, din rețeaua Școlilor Asociate UNESCO a fost acordat Școlii Gimnaziale Metropolitane ARC și înmănat doamnei prof. Marina Luiza Cristea

Premiul pentru Știință „Elisa Leonida Zamfirescu” – Unitate de învățământ publică sau privată a fost oferit doamnei prof. Vasilica Ștefania Duminică, director al Școlii Gimnaziale „Ion Vișoiu” din Chitila, județul Ilfov.

Informații suplimentare despre laureații ediției de anul acesta sunt disponibile pe site-ul institutiiei.

Manifestări consacrate evocării personalității Elisei Zamfirescu au avut loc și în celelalte școli membre ASPnet, care au ca activitate principală disciplinele STEM.

Catedra UNESCO din cadrul Universității Naționale de Știință și Tehnologie Politehnica împreună cu facultățile care sunt membre în alianța de universități tehnice europene “European Engineering Learning Innovation and Science Alliance” a organizat, în perioada 4-6 octombrie 2023, o conferință internațională, în finalul căreia a fost organizată și o sesiune omagială în onoarea Elisei Leonida Zamfirescu a cărei nume și carieră a inspirat și acronimul alianței - EELISA.

Cu sprijinul Institutului de Geologie, Muzeul Național Tehnic Prof. Ing. Dimitrie Leonida, înființat de fratele Elisei Leonida Zamfirescu, a organizat un spațiu expozițional permanent care reunește o serie de echipamente utilizate de savantă de-a lungul carierei ei la Institutul de Geologie.

IV.3.2 Aniversare Liviu Ciulei (7 iulie 1923, București, România – 25 octombrie 2011, München, Germania)

Născut la București, Liviu Ciulei a studiat atât arhitectura, cât și teatrul la Conservatorul Regal de Muzică și Teatru. Cariera sa a început în 1946, într-o producție de teatru a companiei Odeon, cu piesa *Visul unei nopți de vară* de William Shakespeare. Curând s-a alăturat Companiei de Teatru Bulandra și a regizat, în 1957, prima sa producție de scenă, piesa *Omul care aduce ploaia* de Richard Nash. A primit Premiul pentru cel mai bun regizor la Festivalul de Film de la Cannes din 1965 pentru filmul *Pădurea spânzuraților*, adaptarea cinematografică a romanului omonim de Liviu Rebreanu. Liviu Ciulei a fost directorul artistic al Teatrului Bulandra din București timp de mai mult de un deceniu (1963-1974), unde a pus în scenă o varietate largă de clasici, inclusiv *Cum vă place*, *Macbeth* și *Furtuna* de Shakespeare, *Scufundătorii* de Maxim Gorki, *Moartea lui Danton* și *Leonce și Lena* de Büchner și *Opera de trei parale* de Brecht, dar și piese americane precum *Un tramvai numit dorință* de Tennessee Williams, *Lungul drum al zilei către noapte* de Eugene O'Neill. Marginalizat de regimul comunist, Ciulei și-a început o carieră internațională ca regizor invitat în multe teatre din întreaga lume. Între 1986 și 1990, Liviu Ciulei a predat Artă Dramatică la Universitatea Columbia, iar între 1991 și 1995 la Universitatea New York.

Personalitatea lui Liviu Ciulei a fost evocată în cadrul ediției 2023 a Podurilor de Teatru (20-23 aprilie), inițiativă a Teatrului Național „Marin Sorescu”, sub egida Festivalului Internațional Shakespeare. Dezbaterea a avut în centru cele trei volume coordonate de Florica Ichim și Anca Mocanu, Liviu Ciulei acasă și-n lume, Fundația Culturală „Camil Petrescu”, Revista „Teatrul azi” (supliment), București, 2016.

Centenarul Ciulei a fost marcat și în cadrul celei de a 22- a ediții a Festivalului Internațional de Film Transilvania (TIFF), Astfel, pe 10 iunie a fost organizată o proiecție de gală a peliculei „Pădurea spânzuraților”.

Ediția cu numărul 30 a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, desfășurat în perioada 23 iunie - 2 iulie 2023, a consacrat o sesiune omagială lui Liviu Ciulei. La eveniment au participat actorii Mariana Mihuț și Victor Rebengiuc și criticul de teatru Octavian Saiu.

Sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO, Revista Secolul 21 a consacrat un dosar tematic lui Liviu Ciulei, reunind unele texte ale dramaturgului, dar și portrete realizate de cei care l-au cunoscut. Revista va fi disponibilă publicului larg în primele luni ale anului 2024.

V. Inițiative UNESCO

V.1 Educație pentru dezvoltare durabilă

Activitatea transdisciplinară din acest domeniu a fost organizată pe următoarele paliere:

- activitate realizată de și cu școlile UNESCO;
- activitate realizată de și cu catedrele UNESCO;
- activitate realizată la nivel național prin grupul de lucru coordonat de administrația prezidențială și în colaborare cu Ministerul Educației referitor la Greening Education Partnership (GEP) SDG4 și ESD NET.;
- colaborare cu UNESCO și Regional Bureau for Science and Culture in Europe, Venice;

Subliniem, cu titlul de exemplu, suplimentar față de cele menționate în secțiunile acestui raport în care este prezentată activitatea desemnărilor UNESCO din România, asigurarea coordonării comunicării cu UNESCO a activităților realizate în cadrul GEP SDG4, respectiv SED NET, precum și al propunerilor de completare a Planului de acțiuni pentru punere în aplicare a Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice.

De asemenea, CNR UNESCO a asigurat respectarea mandatelor naționale în cadrul contractului încheiat de ARBDD și Regional Bureau for Science and Culture in Europe - Venice, cu sprijinul Ministerului Educației și al Inspectoratului Școlar Județean Tulcea.

Cele două școli pilot au devenit școli UNESCO în urma apelului din luna octombrie 2023.

Pentru merite deosebite în activitatea privind educația pentru dezvoltare durabilă cinci unități de învățământ UNESCO au fost decorate de președintele României cu ocazia Zilei Naționale. Aceste școli sunt: Școala Gimnazială Uruguay din București, Liceul tehnic Buzău, Liceul Voievodul Mircea din Târgoviște, Liceul Teoretic I.C.Brătianu din Hațeg și Liceul Tehnologic de Turism din Călimănești.

V.2 Educație pentru STEM

Activitatea în domeniul STEM a fost structurată pe următoarele paliere

- activitate realizată de și cu școlile UNESCO;
- activitate realizată de și cu catedrele UNESCO;
- colaborare cu UNESCO și Regional Bureau for Science and Culture in Europe, Venice;

În ceea ce privește colaborarea cu unitățile de învățământ, prioritate a fost acordată identificării de bune practici și de asigurare a accesului celor interesați la aceste practici.

Școala Gimnazială Metropolitană Arc, a cărei activitate organizată sub patronajul CNR UNESCO a fost deja menționată, Colegiul Național Petru Rareș din Suceava, Colegiul Național Tudor Vladimirescu din Târgu Jiu, Școala Gimnazială și Liceul German Hermann Oberth din Voluntari, Școala Postliceală Sanitară Carol Davila împreună cu Liceul Mioara Mincu au fost cele mai active unități de învățământ. De altfel, în urma vizitei din decembrie 2022 la Școala Gimnazială și Liceul German Hermann Oberth din Voluntari, directorul acestei unități de învățământ a fost invitat la conferința organizată de Regional Bureau for Science and Culture in Europe -, Venice, care a avut loc în perioada 23-24 noiembrie 2023.

Experiența acestei participări a fost prezentată la reuniunea școlilor UNESCO din data de 14 decembrie 2023.

Între cluburile și asociațiile pentru UNESCO, Asociația Astronomică Sirius a avut o activitate deosebită. Menționăm Proiectul „Mai aproape de natură” .

CNR UNESCO a participat la întâlnirile online organizate de UNESCO pe tema inteligenței artificiale - apărarea drepturilor omului în epoca inteligenței artificiale. În continuarea acestor activități, în anul 2024 CNR UNESCO va colabora cu Parlamentul României pentru lansarea unei dezbateri pe această temă.

V.3 Educația pentru cultură și arte

În contextul deciziei Consiliului Executiv al UNESCO, sesiunea 215 EX-5.I.D din 18 august 2022, privind Cadrul UNESCO referitor la Educația pentru cultură și arte și având în vedere aprobarea Ministerului Educației și a Ministerului Culturii referitoare la participarea activă a României în cadrul consultărilor regionale în pregătirea Conferinței Mondiale UNESCO privind Educația pentru cultură și arte, CNR UNESCO a organizat un Grup de lucru la nivel național.

Cu aprobarea ministerelor educației și culturii, Secretariatul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO și-a asumat rolul de raportor pentru consultarea regională UNESCO (Europa și America de Nord), de la începutul lunii februarie 2023.

Obiectivele acestui Grup de lucru sunt: identificarea elementelor esențiale în baza cărora să se elaboreze cadrul metodologic privind Educația prin/pentru cultură și arte la noi în țară; propunerea grupurilor de lucru tematice pentru elaborarea cadrului metodologic; elaborarea unui plan de acțiune.

Secretariatul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO a organizat la data de 26 octombrie 2023 o dezbatere publică pe marginea draftului inițial al Cadrului UNESCO referitor la Educația pentru cultură și artă. Evenimentul a fost găzduit de Muzeul Țăranului Român și a beneficiat de participarea doamnei Ligia Deca, Ministrul Educației și președinta Comisiei Naționale a României pentru UNESCO și a doamnei Raluca Turcan, Ministrul Culturii, alături de numeroși alți reprezentanți de marcă ai instituțiilor de cultură din țara noastră, din mediul public și asociativ.

Secretariatul CNR UNESCO a invitat membri ai Grupului național, precum și alți colaboratori, ca de exemplu Asociația De-a Arhitectura, pentru a elabora sub coordonarea Facultății de Psihologie și Științele Educației din cadrul Universității din București a propunerilor de amendare a celor referitoare la competența cheie: *sensibilizare și exprimare culturală*, alături de celelalte 7, incluse în Profilul de formare al absolventului, lansat de Ministerul Educației în consultare publică.

Textul final propus a fost inclus integral în textul adoptat prin Ordin al Ministrului Educației nr. 6731 din 28 noiembrie 2023, publicat în Monitorul Oficial nr 1099 din 06.12.2023.

CNR UNESCO a coordonat procesul de consultare națională privind draftul I al Cadrului UNESCO pentru Educație Culturală și Artistică, în vederea transmiterii propunerilor de îmbunătățire până la data de 10 ianuarie 2024.

În contextul organizării Conferinței Internaționale privind Educația pentru Cultură și Arte, Secretariatul CNR UNESCO a coordonat elaborarea propunerii privind organizarea unui side event. În acest sens a colaborat cu partenerul său strategic UNATC și cu Asociația De-a Arhitectura. Organizatorii conferinței au acceptat propunerea în formatul unui eveniment online ceea ce nu este convenabil pentru cele propuse.

Pentru pregătirea punerii în aplicare a prevederilor Cadrului UNESCO, secretariatul CNR UNESCO a continuat discuțiile cu instituții și manifestări culturale cu largă recunoaștere internațională, respectiv Festivalul Internațional "George Enescu", Corul Național de Cameră "Madrigal – Marin Constantin", Fundația "Cantus Mundi", Festivalul Internațional Shakespeare de la Craiova.

CNR UNESCO a recomandat Lumieres D'Europe pentru a primi patronaj UNESCO pentru activitățile realizate în rezidență, în cadrul Festivalului Internațional George Enescu. Acestea sunt disponibile [aici](#).

La unul dintre acestea au fost invitați elevi din școli UNESCO din București și Ilfov (Concert Universitatea Națională de Muzică din București).

De asemenea, va continua colaborarea cu Muzeul Național de Artă a României continuând experiența din zilele de 21 și 22 septembrie 2023 când școlile UNESCO din București și Ilfov au fost invitate să viziteze expoziția „Nicolae Grigorescu – Pictor al Ethosului Românesc” găzduită de Muzeul Național de Artă al României.

În aceeași direcție va continua colaborarea cu rețeaua națională a tuturor muzeelor din România, inclusiv cu cele de la sate. Partenerii CNR UNESCO din mediul rural au continuat colaborările cu unitățile de învățământ din comunități.

CNR UNESCO a avut colaborări cu membri ai grupului de lucru la nivel național între care menționăm UNATC, Muzeul Național Astra din Sibiu și platforma EduCaB.

EduCaB, acronim pentru Educational Capacity Building in Local Communities, reprezintă o inițiativă internațională, inter-instituțională și inter-disciplinară, inițiată în anul 2013. Scopul său principal este de a amplifica capacitatea bibliotecilor publice de a satisface nevoile specifice ale comunităților locale, facilitând accesul la resurse educaționale esențiale pentru stimularea dezvoltării durabile. Originar din județul Dâmbovița, proiectul a evoluat astfel încât, în prezent, platforma EduCaB activează în peste 450 de comunități din 11 țări distribuite pe trei continente: Asia, Africa, Europa și America Latină.

La data de 14 noiembrie 2023, Comisia Națională a României pentru UNESCO a găzduit aniversarea unui deceniu de activitate a [platformei EduCaB](#). Cu ocazia acestei aniversări, la București s-au reunit echipe din Indonezia, Nepal, Bangladesh, Kenya, Tanzania, Senegal, Sierra Leone și România, care au prezentat proiecte implementate recent în Italia și Guatemala, demonstrând astfel amploarea și impactul inițiativei EduCaB. Reprezentanții internaționali ai Educab au avut o reuniune de lucru cu conducerea CNR UNESCO pentru a explora proiectele comune pentru anul 2024.

În contextul educației pentru cultură și arte CNR UNESCO inițiază și susține activități care evidențiază diversitatea culturală.

Sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO, Uniunea Democrată Tătară a organizat, în perioada februarie - mai 2023, un program educațional consacrat combaterii discriminării și stereotipurilor culturale. Aproximativ 4200 elevi și 110 cadre didactice au participat la seminarii interactive pe teme legate de drepturile omului, egalitatea de șanse, diversitate culturală, drepturile minorităților, mediere interculturală și bullying, patrimoniul imaterial UNESCO, identitate culturală, combaterea prejudecăților și a stereotipurilor. Programele s-au derulat cu sprijinul voluntarilor proveniți din comunitățile tătare din Dobrogea și București.

Proiectul s-a încheiat cu Conferința Internațională „Uniți în Diversitate! No Discrimination”, organizată cu prilejul celebrării “Zilei Internaționale a Diversității Culturale, pentru dialog și dezvoltare”, aniversată în fiecare an la data de 21 mai.

Tot sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO, Uniunea Democrată Tătară a organizat cea de-a opta ediție a Festivalului Internațional al Culturilor Etnice Tradiționale, turce și tătare intitulat KARA ULÎS KURULTAI.

Cu prilejul zilei internaționale a limbii romani, CNR UNESCO a promovat în cadrul întâlnirii cu școlile din rețeaua ASPnet „Muzeul virtual al culturii romilor”. Coordonatorul acestei inițiativei, doamna Delia Grigore, etnolog, profesoară, scriitoare și activistă pentru drepturile romilor i-a ghidat pe cei prezenți în spațiile virtuale ale acestui muzeu.

În anul 2023 CNR UNESCO a continuat activitatea de educație pentru patrimoniu prin activități care au fost realizate în cadrul taberelor voluntarilor la obiective de patrimoniu UNESCO (WHE), mai jos prezentate, prin participări la activitățile Institutului Național al Patrimoniului, prin re-editarea broșurii dedicată patrimoniului cultural din România și prin alte tipuri de activități ca de exemplu acordarea patronajului unor activități organizate de terți.

La data de 16 noiembrie 2023 în „Salonul Artelor” al Bibliotecii Județene „Petre Dulfu” din Baia Mare, județul Maramureș a avut loc vernisajul expoziției „MOȘTENIREA VIE: Patrimoniul Mondial UNESCO din România” a artistului fotograf Ilie Tudorel care a prezentat, într-un număr de peste 70 de lucrări, momente inedite în care siturile UNESCO din România prind

viață în cadrul evenimentelor educative, culturale sau religioase, organizate de comunitățile locale sau terți.

În intervenția sa din cadrul evenimentului desfășurat sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO, Secretarul General al CNR UNESCO a punctat componenta educațională a acestui demers.

V.4 World Heritage Volunteers în România

Inițiativa World Heritage Volunteers a fost lansată în 2008, de UNESCO, pentru a încuraja tinerii să joace un rol activ în protecția și promovarea Patrimoniului Mondial.

Pentru ediția din 2023 au fost selectate de juriul UNESCO două candidaturi ale organizațiilor non-guvernamentale din România. Ele aparțin:

- Fundației Mihai Eminescu Trust, care a propus organizarea unei tabere de voluntariat, în perioada 8-18 mai 2023, în situl UNESCO *Sate cu biserici fortificate din Transilvania-Viscri*. Parteneri au fost Asociația Culturală Patrimoniu pentru Viitor și membri ai comunității locale din Viscri. Aceasta este a doua tabără organizată de Fundația Mihai Eminescu Trust în cadrul inițiativei WHV.

Raportul acestei activități poate fi consultat [aici](#).

- Asociația Fundația Maria pentru UNESCO, care a propus organizarea unei tabere de voluntariat în cadrul *Ansamblului monumental „Calea Eroilor”-Constantin Brâncuși*, aflat pe lista indicativă UNESCO. Tabăra s-a desfășurat între 30 iunie - 14 iulie 2023 și a reunit voluntari internaționali din 10 țări : Azerbaidjan, Columbia, Egipt, Iordania, Italia, Maroc, Moldova, Turcia, Turkmenistan și România. Pe parcursul celor două săptămâni, tinerii au avut ocazia să studieze opera sculptorului român Constantin Brâncuși prin atelierile de lucru legate de Ansamblul monumental Calea eroilor de la Târgu-Jiu, element aflat pe lista indicativă UNESCO. Tinerii au refăcut traseul de inițiere al tânărului Brâncuși care a plecat din satul natal Hobița pentru a studia la Școala de bellearte din București, astăzi Universitatea Națională de Arte. De asemenea, voluntarii și-au însușit noțiuni legate de patrimoniul cultural și natural din România aflate aflate în județele Dolj, Gorj, Hunedoara și Vâlcea. Vizitele pe teren au fost dublate de un foarte consistent program de workshopuri pe teme de cercetare, conservare și promovare a patrimoniului cultural susținute de specialiști ai domeniului.

În cadrul vizitei în Capitală, CNR UNESCO a facilitat întâlnirea voluntarilor cu reprezentanți ai Catedrei UNESCO pentru Interculturalitate, Bună Guvernanță și Dezvoltare Durabilă, din cadrul Facultății de Filosofie, Universitatea din București.

De asemenea, CNR UNESCO a fost invitat să participe și la conferința finală a proiectului.

În marja Taberei de voluntariat, CNR UNESCO a patronat o reuniune de lucru a Asociației Fundația Maria pentru UNESCO cu Clubul pentru UNESCO din orașul Taranto, Italia, reprezentat de președinta Carmen Galuzzo Motolese.

Raportul acestei activități poate fi consultat [aici](#).

V.5 Premii UNESCO

În anul 2023 CNR UNESCO a comunicat propunerile de premii ale UNESCO dar nu au fost candidaturi.

Pentru Premiul UNESCO King Hamad Bin Isa Al-Khalifa ICT in Education, candidatura NABU GLOBAL nu a fost selectată de juriu.

VI. UNESCO în România - 2023

VI.1 UNESCO Learning Cities - Candidaturi

În anul 2023, CNR UNESCO a continuat campania de informare și de susținere a candidaturii municipalităților din România pentru Rețeaua UNESCO. În urma acestei campanii au depus dosare de candidatură orașele: Cugir, Galați și Suceava. Din păcate, UNESCO nu a comunicat până la sfârșitul anului 2023 rezultatele evaluării.

În acest moment Orașul Reșița este singurul care a fost inclus în rețeaua globală UNESCO a orașelor care învață, în anul 2022. Mai multe detalii despre angajamentele orașului Reșița [aici](#).

VI.2 UNESCO Creative Cities - Recunoaștere UNESCO pentru creativitatea exprimată prin literatură în Municipiul Iași

Municipiul Iași a fost înscris în prestigioasa rețea UNESCO a Orașelor Creative, categoria literatură. Alături de Iași, la această categorie au mai fost înscrise și orașele: Bremen (Germania), Buffalo City (Africa de Sud), Hobart (Australia), Kozhikode (India), Kutaisi (Georgia), Okayama (Japonia), Rio de Janeiro (Brazilia), Taif (Arabia Saudită) și Tukums (Letonia).

Municipiul Iași este al doilea oraș care se alătură rețelei Orașelor Creative UNESCO, după Cluj-Napoca (2021).

Rețeaua orașelor creative a UNESCO reprezintă o inițiativă globală lansată în 2004 cu scopul de a promova cooperarea internațională între orașe dedicate să folosească inovația și creativitatea ca motoare pentru dezvoltare urbană durabilă, sporirea diversității culturale și asigurarea unei vieți mai bune pentru locuitorii lor. Prin această rețea, orașele recunosc creativitatea ca factor strategic esențial pentru dezvoltare urbană, și nu doar în domenii legate direct de cultura, ci și în educație, economie și viața socială.

VI.3 Rețeaua Internațională a Geoparcurilor UNESCO

Reuniune a Rețelei Europene a Geoparcurilor pentru prima dată în România

În perioada 27-30 martie 2023 a avut loc la Hațeg, județul Hunedoara, cea de a 47-a întâlnire a Rețelei Europene a Geoparcurilor (EGN) care a reunit reprezentanți din 28 de țări. Întâlnirile de acest tip, organizate de fiecare dată de un alt geoparc, reprezintă forul major de decizie a strategiei de dezvoltare a rețelei, facilitând schimburi de experiență și bune practici, precum și identificarea unor noi proiecte și posibilități de cooperare și promovare, participanții fiind specialiști de nivel internațional în evaluarea patrimoniului geologic, natural cultural, geoconservare, turism, educație, planificare teritorială și proiecte de cooperare internațională.

Tema principală a întâlnirii de la Hațeg a fost dedicată obiectivelor de dezvoltare durabilă și a modului în care geoparcurile, prin colaborarea cu universitățile, pot folosi rezultatele proiectelor de cercetare pentru susținerea dezvoltării socio-economice a teritoriilor lor, recunoscute internațional ca desemnări UNESCO. Geoparcul Internațional U N E S C O Tara Hațegului le-a arătat oaspeților străini impresionantul patrimoniu geologic, natural și cultural, dar și căldura și prietenia oamenilor locului.

În intervenția sa, secretarul general al CNR UNESCO a subliniat importanța colaborării tuturor desemnărilor UNESCO pentru susținerea dezvoltării locale integrate. De asemenea, a amintit faptul că în toamna anului 2023 va fi organizat un nou apel pentru candidaturi ale școlilor unesco și a încurajat diseminarea acestei informații de către toate geoparcurile din România, membre sau aspirante.

Candidaturi: Geoparcul Internațional aspirant UNESCO „*Oltenia de sub Munte*” a depus candidatura pentru a deveni membru titular al Rețelei Internaționale a Geoparcurilor

UNESCO. Din păcate, așa după cum a fost subliniat și în mesajul transmis de secretariatul CNR UNESCO cu ocazia depunerii candidaturii, a lipsit susținerea administrației publice locale din localitățile geoparcului și a județului Vâlcea.

VI.4 Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității - noi elemente românești înscrise

Începând din 5 decembrie 2023, România are un nou element înscris în Lista reprezentativă a patrimoniului cultural imaterial al umanității. Este vorba de dosarul multinațional *Transhumanța, strămutarea sezonieră a turmelor* elaborat în colaborare Albania, Andorra, Austria, Croația, Franța, Grecia, Italia, Luxemburg și Spania. Acesta este o extensie a dosarului Transhumanța în zona mediteraneană și în Alpi, înscris de către Austria, Grecia și Italia, în anul 2019. Detalii suplimentare [aici](#).

VII. Prioritățile globale UNESCO în activitatea CNR UNESCO din 2023

VII.1 Activități dedicate fetelor și femeilor

Urmând prioritățile globale și acțiunile stabilite pentru grupurile prioritare prin *Strategia pe termen mediu 2022-2029 a UNESCO*, CNR UNESCO a consacrat mai multe din activitățile anului 2023, temelor dedicate fetelor și femeilor.

Miercuri, 8 februarie, a avut loc la Institutul Francez din București, Sala Atrium, masa rotundă cu tema *"Femei în Știință: Cercetare, dezvoltare și impact societal"*. Evenimentul a fost organizat cu ocazia Zilei Internaționale a Femeilor și Fetelor în Știință, sărbătorită anual, pe 11 februarie, de UNESCO și ONU - Femei, din anul 2015, de la adoptarea rezoluției 70/212 de către Adunarea Generală Națiunilor Unite. Prin sărbătorirea acestei zile internaționale se dorește promovarea accesului și participarea deplină și echitabilă a femeilor și fetelor la știință. Evenimentul a fost organizat de Comisia Națională a României pentru UNESCO, Ambasada Franței, Institutul Francez din România, în parteneriat cu Camera de Comerț și Industrie a Franței în România.

De asemenea, Comisia Națională a României pentru UNESCO a găzduit pe data de 27 septembrie 2023, o reuniune pe tema UNESCO – *„Fete și femei: prioritatea cui? De la vorbe la fapte"*. Scopul reuniunii a fost de a identifica și grupa prioritățile celor invitați în beneficiul

priorității UNESCO: fete și femei, așa după cum acestea transpar din dezbaterile publice și practicile sociale.

Având în vedere solicitarea de sistematizare a informațiilor privind politicile europene și UNESCO referitoare la egalitatea de șanse, CNR UNESCO a încheiat un contract de voluntariat cu acest scop.

În data de 12 decembrie 2023 la sediul CNR UNESCO a fost vernisată expoziția de artă plastică intitulată *Manifest pentru Respect!*. cuprinzând lucrări de pictură, sculptură și instalații. Evenimentul, Organizat de Art City Gallery și curatoriat de Maria Alexe și Alexandru Zână, a încheiat seria de acțiuni realizate de Comisia Națională a României pentru UNESCO începând cu 25 noiembrie, în colaborare cu desemnări UNESCO și alți parteneri, cu scopul prevenirii violenței în toate formele acesteia de manifestare, precum și acțiuni ce au în vedere respectul pentru mediul înconjurător, pentru diversitate, al respectului drepturilor omului și a libertăților fundamentale consemnate în Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată în urmă cu 75 de ani.

VII.2 Activități realizate cu parteneri din Africa

Comisia Națională a României pentru UNESCO a organizat în luna mai 2023 o serie de evenimente consacrate dialogului intercultural între continentul African și regiunea Europei Răsăritene (vezi secțiunea III.2)

VIII. Colaborări și parteneriate ale CNR UNESCO

VIII.1 Acordare patronaj și participare la evenimente ale Uniunii Democrată Tătară: *Proiectul Uniți în diversitate – ed.III și Festivalul KARA ULIS KURULTAI 2023*

VIII.2 Acordare patronaj și participare la Gala Festivalului Național de Interpretare și Creație a Romantei Românești „Crizantema de Aur” în data de 21 octombrie 2023

VIII.3 Acordare patronaj și participare la evenimentele reunite Conferința Națională de Învățământ Virtual – CNIV 2023. 30 de ani de Internet în România (ediția XXI) și International Conference on Virtual Learning – ICVL 2023 (ediția XVIII), organizate în perioada 26-27 octombrie 2023

VIII.4 Acordare patronaj și participare la proiectul „Vocile Progresului” - evenimentul aniversar al Asociației Femeilor în Inginerie, Știință și Tehnologie (AFIST), 22 noiembrie 2023

VIII.5 Acordare patronaj și participare la Festivalul Internațional de limbă, cultură și civilizație românească „Primăvară Românească”, Școala Metropolitană Arc, martie 2023

VIII.6 Acordare patronaj și participare la Proiectul „Recitind tradițiile – Documentul audiovizual ca resursă memorială”, Universitatea de Vest din Timișoara

VIII.7 Acordare patronaj și participare la Simpozionul Internațional „Costume și Colecții în Contextul Patrimoniului Cultural”, Muzeul Național Muzeal Astra

VIII.8 Acordare patronaj și participare la Conferința „Patrimoniului cultural imaterial în contextul păstrării și valorizării peisajului cultural”, Univ. Tehnică Cluj Napoca – Centrul Univ. Nord din Baia Mare

VIII.9 Acordare patronaj și participare la Simpozionului național „20 de ani de la adoptarea Convenției UNESCO privind salvagardarea patrimoniului cultural imaterial. Preocupări și priorități ale instituțiilor de cultură din România”, Centrul Județean de Cultură și Arte Argeș

VIII.10 Susținerea de către CNR UNESCO în colaborare cu UNESCO Regional Bureau for Science and Culture in Europe - Venice, a primăriei comunei Biertan în identificarea unui partener din Italia pentru a colabora în vederea reabilitării obiectivului UNESCO, materializat prin administrația locală din San Grimignano.

VIII.11 Întâlniri de lucru în vederea încheierii unui parteneriat cu AUF pentru traducerea în limba franceză a „hărții UNESCO din România”.

VIII.12 Secretariatul CNR UNESCO a transmis recomandarea sa către UNESCO pentru acordarea patronajului UNESCO manifestărilor organizate de „Lumières d’Europe”, în rezidență pe durata Festivalului Internațional George Enescu.

VIII.13 Secretariatul CNR UNESCO a organizat mai multe întâlniri de lucru cu Asociația Studenților din cadrul Facultății de Calculatoare a Universității Politehnica din Timișoara pentru organizarea informațiilor necesare eliberării recomandării către UNESCO pentru acordarea patronajului activității internaționale Student Week în Timișoara (ISWinT).

VIII.14 Acordare patronaj pentru Scoala de vară DANUBIUS a Universității Babeș Bolyai, 8-13 mai 2023

VIII.15 Participare la lansarea numărului aniversar al Revistei Secolul 21 intitulat *Doinaș, contemporanul nostru*, 30 martie 2023

VIII.16 Acordare patronaj pentru Proiectul „Mai aproape de natură” al Asociației Astronomice SIRIUS, derulat la Bisoca, jud. Buzău, 28-30 iulie 2023

VIII.17 Acordare patronaj pentru ediția 2023 a *Festivalului Internațional de Literatură și Traducere*, organizat de Muzeul Național al Literaturii Române din Iași

VIII.18 Acordare patronaj pentru *Proiectul – Simularea procesului lui Eichmann, continuare a seriei evenimentelor International Mock Trial of Human Right, eveniment educațional ce promovează istoria Holocaustului*

VIII.19 Acordare patronaj și participare la expoziția fotografică *Moștenirea vie: Patrimoniul Mondial UNESCO din România*

VIII.20 Încheiat parteneriat cu UZPR pentru promovare activitate CNR UNESCO

VIII.21 Încheiat Parteneriat cu ASIROM pentru *Proiectul Costumul popular – tradiție și modernitate*

VIII.22 Încheiat parteneriat cu Galeria Art City pentru expoziția *Manifest pentru respect*

IX. Gestiunea performantă a resurselor umane și a activității economico-financiare

IX.1 Infrastructură

Comisia Națională a României pentru UNESCO funcționează în imobilul din strada Anton Cehov nr. 8, în baza contractului de locuțiune și prestări servicii nr. 2042/21.12.2016, încheiat cu Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat. Așa după cum este cunoscut, pe strada Anton Cehov există două numere 8, primul fiind atribuit CNR UNESCO încă din anul 1990.

IX.2. Achiziții publice și IT

În anul 2023 organizarea achizițiilor publice a fost efectuată cu respectarea prevederilor Legii 98/2016 a achizițiilor publice, actualizată, care reglementează modul de realizare a achizițiilor publice, procedurile de atribuire a contractelor de achiziție publică și de organizare a concursurilor de soluții, instrumentele și tehnicile specifice, care pot fi utilizate pentru atribuirea contractelor de achiziție publică, precum și anumite aspecte specifice în legătură cu executarea contractelor de achiziție publică.

Programul anual de achiziții publice a fost întocmit pe baza referatelor de necesitate realizate de personalul instituției.

IX.3 Managementul resurselor umane

Funcționarea Comisiei Naționale a României pentru UNESCO este asigurată de un secretariat permanent cu personal salariat. Numărul maxim de posturi ocupate în 2023 a fost de 8 din cele 9 prevăzute Comisiei Naționale a României pentru UNESCO.

Performanțele profesionale ale salariaților pentru perioada 01 ianuarie – 31 decembrie 2023 sunt evidențiate în Fișele de evaluare a performanțelor profesionale individuale.

IX.4 Securitatea și sănătatea în muncă

În perioada 01 ianuarie – 31 decembrie 2023 nu s-au înregistrat accidente de muncă sau îmbolnăviri profesionale având în vedere aplicarea de către personalul din cadrul instituției a măsurilor de prevenire și protecție, a instrucțiunilor proprii, precum și a atribuțiilor și responsabilităților în domeniul securității și sănătății în muncă stabilite prin contractul individual de muncă și prin fișa postului. A fost organizat, planificat și efectuat examenul medical de supraveghere a sănătății la locul de muncă pentru personalul contractual al instituției, în conformitate cu prevederile legale.

IX.5 Sistemul de control intern managerial

În anul 2023 activitatea Comisiei Naționale a României pentru UNESCO s-a desfășurat cu respectarea procedurilor operaționale realizate la nivelul instituției având în vedere O.S.G.G. nr. 600/07.05.2018 pentru aprobarea Codului controlului intern/ managerial în entitățile publice, cuprinzând standardele de control intern/managerial la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control intern/managerial, actualizat. A fost elaborat și avizat *Programul anual de dezvoltare a sistemului de control intern managerial* la nivelul entității. Au

fost efectuate raportările privind stadiul implementării sistemului de control intern managerial către instituția coordonatoare.

IX.6 Situația economico-financiară a instituției

În anul 2023 activitatea economico-financiară a Comisiei Naționale a României pentru UNESCO s-a desfășurat cu respectarea normelor și procedurilor emise, conform prevederilor legale în vigoare. Astfel, Comisia Națională a României pentru UNESCO a angajat și utilizat credite bugetare numai în limita prevederilor și destinațiilor aprobate, pentru cheltuieli strict legate de activitatea instituției și cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare, conform următoarelor:

CAPITOLE DE CHELTUIELI	CREDITE APROBATE	PLĂȚI EFECTUATE
CHELTUIELI DE PERSONAL	729.603,00	672.950,12
Salarii de baza	645.576,00	616.438,00
Indemnizatii de delegare	25.000,00	8.948,12
Indemnizatie de hrana	31.200,00	24.818,00
Vouchere de vacanta	11.600,00	8.317,00
Contributia asiguratorie pentru munca	16.227,00	14.429,00
BUNURI SI SERVICII	351.021,00	293.533,89
Furnituri de birou	4.000,00	3.963,20
Materiale pentru curatenie	500,00	498,14
Incalzit, iluminat si forta motrica	39.075,00	33.599,79
Apa, canal si salubritate	8.240,00	8.240,00
Posta, telecomunicatii, radio, tv, internet	9.000,00	6.725,78
Materiale si prestari de servicii cu caracter functional	9.800,00	8.559,69
Alte bunuri si servicii pentru intretinere si functionare	101.085,00	92.660,26
Alte obiecte de inventar	8.000,00	3.840,00
Deplasari interne, detasari, transferari	5.600,00	1.526,92
Deplasari in strainatate	12.000,00	2.658,25
Carti, publicatii si materiale documentare	2.000,00	1.999,20

Pregatire profesionala	3.000,00	0,00
Protectia muncii	4.100,00	2.618,00
Protocol si reprezentare	706,00	420,00
Chirii	97.299,00	83.748,11
Fondul Presedintelui / Fondul conducatorului institutiei publice	787,00	779,79
Alte cheltuieli cu bunuri si servicii	45.829,00	41.696,76
CULTURA, RECREERE SI RELIGIE	54.000,00	32.003,15
Alte cheltuieli cu bunuri si servicii	54.000,00	32.003,15
		998.487,16

Subcomisia Educație:

1. Eugen SIMION
2. Vasile ISAN
3. Johan NEUNER
4. Ion Gh. ROSCA
5. Ioan PANZARU
6. Gerard JITAREANU
7. Silviu Cristian MIRESCU
8. Madlen SERBAN
9. Cezar BARZEA
10. Octavia COSTEA
11. Sorin MITULESCU
12. Liliana PREOTEASA
13. Serban IOSIFESCU
14. Victor ILIESCU
15. Laurențiu SOITU
16. Rodica CHERCIU
17. Andrei MARGA

Subcomisia Cultură:

1. Dan BERINDEI
2. Virgil Ștefan NITULESCU
3. Ionel CANDEA
4. Alexandru BARNEA
5. Liviu CHELCEA
6. Sabina ISPAS
7. Anca BRĂTULEANU
8. Alexa VISARION
9. Aura CORBEANU
10. Octavian Lazar COZMA
11. Alexandru BELDIMAN
12. Dumitru SERBAN
13. Irina HOREA
14. Balint SZABO
15. Răzvan THEODORESCU

Subcomisia Știință:

1. Zoltan Levente NAGY
2. Adrian CURAJ
3. Samad John SMARANDA
4. Florin FILIP
5. Marius SALA
6. Marius Iosifescu
7. Maya SIMIONESCU
8. Virgiliu CONSTANTINESCU
9. Dan BALTEANU
10. Dan LUNGU
11. Eugen GHIORGHIU
12. Nicolae ZAMFIR
13. Alexandru ALDEA
14. Ion DUMITRACHE
15. Gheorghe POPA
16. Radu MUNTEANU
17. Nicolae ROBU

Subcomisia Comunicare și Informare:

1. Mihai TATULICI
2. Eugen VASILIU
3. Laura FRUNZETTI
4. Oltea CATINEANU
5. Sanda VISAN
6. Irina CAJAL
7. Yvette FULICEA
8. Cătălin GROSU
9. Ana Maria DALU
10. Tania RADU
11. Liviu MIHAIU

Subcomisia Programe Interdisciplinare:

1. Ancuța PLAESU
2. Graziela VAJAIALA
3. Laura GRUNBERG
4. Adrian MIROIU
5. Alexandru FLORIAN
6. Sanziana DRAGOS
7. Ion Aurel POP
8. Romulus STIUCA
9. Doina CARP
10. Simona VELEA